

ІНСТИТУЦІОНАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ

Кучерявий Артем Олександрович

директор

ТОВ «АБСОЛЮТ СОЛЮШНС», Україна

Створення належних інституціональних передумов реалізації концепції цифрової економіки в країнах з транзитивною економікою є комплексним процесом, що потребує відповідного методологічного супроводу та розроблення організаційно-методичного забезпечення. За цих умов першими кроками у становленні цифрової економіки є розроблення відповідного нормативно-правового забезпечення, яке б враховувало ключові принципи цифровізації, визначало індикатори результативності та цільові орієнтири.

В Україні таким стратегічним документом, який визначає загальну спрямованість розвитку цифрової економіки є Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки (далі – Концепція), затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 №67-р «Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації» [11]. У Концепції наведене визначення поняття «цифрова економіка»: «діяльність, в якій основними засобами (факторами) виробництва є цифрові (електронні, віртуальні) дані як числові, так і текстові».

Відповідно до головної мети Концепції Україна стоїть на шляху прискореного сценарію цифрового розвитку. Це обумовлено тим, що за такого сценарію Україна якнайшвидше з урахуванням існуючих викликів та загроз досягне поставленої цілі – розвитку цифрової економіки та суспільства.

Згаданим документом визначено основні цілі цифрового розвитку країни, досягнення яких відповідно до Концепції оцінюється на основі рейтингових цілей (таблиця 1).

Таблиця 1

Стан досягнення рейтингових цілей реалізації Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України

Основна рейтингова ціль відповідно до Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки [11]	Фактична рейтингова позиція України	
	2020	2021
30 місце в рейтингу Networked Readiness Index (WEF)	64 [5]	53 [6]
40 місце у рейтингу Global Innovation Index (INSEAD, WIPO)	45 [1]	49 [2]
50 місце у рейтингу ICT Development Index (ITU)	-	-
60 місце у рейтингу Global Competitiveness Index (WEF)	-	- ¹

Джерело: узагальнено автором.

За прискореного сценарію цифрового розвитку передбачено згідно Концепції «усунення законодавчих, інституційних, фінансових та інших перешкод, які заважають розвитку цифрової економіки» [11].

Питання подолання наведених вище викликів (законодавчих, інституційних, фінансових та інших) цифровізації економіки висвітлено в працях українських та зарубіжних дослідників, серед яких: Олійник Я. В. [10], Чухраєва Н. М. [12],

¹ Відповідні звіти ще не оприлюднені.

Єфименко Т. І., Ловінська Л. Г. [4, 9]; Hernandez-Carrion J. R. [3], Williams L. D. [8], Sidik M. [7] та інші.

Підсумовуючи, можна зробити висновок про те, що основним науковим завданням на сьогодні є виявлення та аналіз існуючих викликів та перешкод на шляху цифровізації економіки та суспільства країни, а також розроблення і обґрунтування відповідних пропозицій по удосконаленню існуючих інституціональних передумов цифрового розвитку.

Список використаних джерел:

1. Global Innovation Index (2020). Global Innovation Index 2020 Ukraine. URL: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2020/ua.pdf (дата звернення: 19.08.2022).
2. Global Innovation Index (2021). Global Innovation Index 2021 Ukraine. URL: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2021/ua.pdf (дата звернення: 19.08.2022).
3. Hernandez-Carrion, J.R. (2021). The challenge for economics from the new “digital” economy: sharing and collaborative economy through the “platforms neocapitalism” of the 21st century. Dubrovnik International Economic Meeting, Vol. 6 No. 1. URL: <https://hrcak.srce.hr/file/380998>. <https://doi.org/10.17818/DIEM/2021/1.16> (дата звернення: 19.08.2022).
4. Iefymenko, T., Lovinska, L., & Kucheriava M. (2022). Reforming the Information Support of Public Administration in the Wartime. Science and Innovation, 18(4), 17–24. <https://doi.org/10.15407/scine18.04.017> (дата звернення: 19.08.2022).
5. Portulans Institute (2020). Network Readiness Index 2020 Ukraine. URL: <https://networkreadinessindex.org/wp-content/uploads/2020/12/Ukraine.pdf> (дата звернення: 19.08.2022).
6. Portulans Institute (2021). Network Readiness Index 2021 Ukraine. URL: <https://networkreadinessindex.org/wp-content/uploads/reports/ukraine.pdf> (дата звернення: 19.08.2022).
7. Sidik, M. (2022). Digital Services Tax: Challenge of International Cooperation For Harmonization. Jurnal Pajak Dan Bisnis (Journal of Tax and Business), 3(1), 56-64. <https://doi.org/10.55336/jpb.v3i1.46> (дата звернення: 19.08.2022).
8. Williams, L.D. (2021). Concepts of Digital Economy and Industry 4.0 in Intelligent and information systems. International Journal of Intelligent Networks, Volume 2, pp. 122-129. <https://doi.org/10.1016/j.ijin.2021.09.002> (дата звернення: 19.08.2022).
9. Ловінська, Л. Г., Олійник Я.В., Кучерява М.В. (2020). Імплементация міжнародних рекомендацій щодо запровадження трирівневої моделі документації з трансфертного ціноутворення в Україні. Фінанси України, 2020, № 9, с. 95-109.
10. Олійник Я. В., Кучерява М.В. (2021). Оцінка готовності України до міжнародного автоматичного обміну інформацією в податкових цілях. Фінанси України, 2021, № 2, с. 85-97.
11. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації: розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 № 67-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text> (дата звернення: 19.08.2022).
12. Чухраєва Н. М., Олійник Я.В. (2022). Автоматичний міжнародний обмін податковою інформацією: особливості попередніх умов запровадження в Україні під час воєнного стану. Фінанси України, 2022, № 5, с. 102-114.